

Fliseryds
Sportfiskeklubb

Före

Efter halvtid

Efter

Biotopvård i Cylinderkvillen på Jungnerområdet i Emån 2016

I samarbete med

Med finansiering av

SportFiskarna

Sammanfattning

Fliseryds Sportfiskeklubb har positiva erfarenheter från arbetet med Hartijokimetoden. Det är en bra metod där man inte kommer åt med maskin eller som efterarbete efter maskinarbete. Det är en fördel om man har tillgång till minst två stenrullningsverktyg och gärna flera bändningsverktyg. Det är lämpligt att följa upp genomförda åtgärder med elfiske.

Inledning

Under februari 2016 ansökte Gustaf Ulfsparrs Stiftelse (GUS) tillsammans med Fliseryds Sportfiskeklubb (FSFK) och Emsfors Sportfiskeklubb (ESFK) om medel för inköp av Hartijokiverktyg. Ansökan beviljades och verktygen levererades i början av juli. Verktygen finns som en resurspool hos GUS för utlåning till de som arbetar med biotopvård inom den delen av Emån där lax och havsöring finns. Denna rapport är en redovisning till Sportfiskarna om hur verktygen använts under 2016.

Bakgrund

Jungnerområdet i är en del av Emån vid Fliseryds samhälle, där ån delar upp sig i ett femtal parallella kvillar. Området har använts för industrier under lång tid, bland annat har här funnits krutbruk och batterifabrik. Området är i dag sanerat från industriverksamheter. Istället ha FSFK:s Fiskecamp flyttat till området.

Jungnerområdet är också en av Emåns bästa barnkammare för lax och havsöring. Dock finns det ett behov att restaurera och biotopvårda området för att återställa och optimera det som lek och uppväxtområde framför allt för lax och havsöring, men även för andra fiskarter och musslor. FSFK har tillsammans med Emåförbundet, GUS och Mönsterås kommun påbörjat detta arbete.

Området som biotopvårdats med hjälp av Hartijokiverktygen 2016

FSFK har fokuserat att använda Hartijokimetoden vid biotopvårdsarbete i Cylinderkvillen på en ca 50 m lång strömmande sträcka (se karta nedan).

1 Karta över kvillarna på Jungnerholmarna.

Området har varit relativt hårt rensat med en hård botten. Skuggningen är bra.

2 Cylinderkvillen. Aktuell sträcka innan restaurering.

Genomförd biotopvård

Fokus under 2016 har varit att lära os hur verktygen fungerar och hur vi använder dem för att få till en fungerande lek och uppväxtmiljö, vilka begränsningar verktygen har.

Målsättningen har varit att skapa en lekbädd på strömnacken och att skapa en fungerande lek och uppväxtmiljö nedan denna. Genom Hartijokimetoden har botten luckrats upp och i botten insjunkna stenar har lyfts upp. Även stenar från kanterna har rullats ut i strömfåran. Arbetet har genomförts så att det även har bildats små "höljor" som kan fungera som ståndplatser. Ca 37 mantimmar har lagts ner på en ca 50 m lång sträcka.

Före

Efter

3 Restaurerad sträcka i Cylinderkvillen före och efter åtgärd

Resultat och erfarenheter

Verktygen är lätta att arbeta med. Man åstadkommer mycket nytta på kort tid. Bändverkyget är det som använts flitigast och är nog det som är mest användbart i det här området. Även stenrullningsverktygen är mycket effektiva. Det är bra att jobba två och två när det gäller lite större stenar. Vi rekommenderar att man minst har två uppsättningar av stenrullningsverktyget. Det är också bra att ha flera bändningsverktyg, då det är det verktyget som används mest.

Sållningsverktygen har också fungerat bra, men har inte använts i lika stor utsträckning på den här sträckan. Hartijokimetoden är ett lämpligt arbetssätt för fiskeklubbar och fiskevårdsområden då man har manresurser men inte maskinresurser, samt där det inte går att komma åt med maskin.

4 Till vänster: Anders använder sållningsverktyget. Till höger: Från vänster, två stenrullningsverktyg, två sållningsverktyg och ett bändningsverktyg.

5 Arbete med bändningsverktygen.

Vår uppfattning är att man åstadkommer mycket nytta att efterarbeta med Hartijokimetoden efter det att maskinarbetet genomförts. Då handlar det inte om att rulla sten, utan mer att luckra upp botten mellan stenar.

6 En väsentlig skillnad på vattendragets struktur efter genomfört arbete.

Fortsatt arbete

FSFK kommer att arbeta vidare med Hartijokimetoden ibland annat Mejerikvillen under nästa år. Under vintern kommer också planer om hur vi ska gå vidare i andra delar av våra vatten.

Uppföljning kommer också att ske med elfiske, dock finns det ingen elfiskestation lokaliserad till just Cylinderkvillen. Detta är ju lite tråkigt eftersom det är här vi jobbat under 2016. Uppföljning sker bland annat i Mejerikvillen.

7 FSFK:s biotopvårdsgrupp. Från vänster; Krister, Henrik, Lennart, Anders, Christer (Linus saknas på bilden)